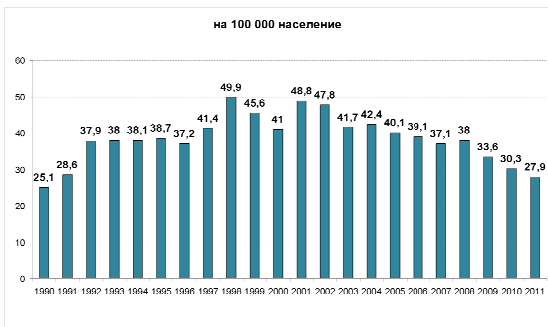

Епидемиологични данни за туберкулозата в България

По данни на Министерство на здравеопазването през последните четири години в България се наблюдава тенденция за намаляване на броя на регистрираните случаи на туберкулоза от 3 150 през 2008 г. до 2 407 през 2011 г., както и намаляване на заболяемостта от 38,5 на 100 000 население през 2008 г. до 27,9 на 100 000 през 2011 г. Заболяемостта от туберкулоза варира значително по региони, като тя е над средната за страната в някои области в северозападна и централна България.

Заболяемост от туберкулоза (нови случаи на 100,000) за периода 1990-2011 г.

Източник: Национален център по обществено здраве и анализи

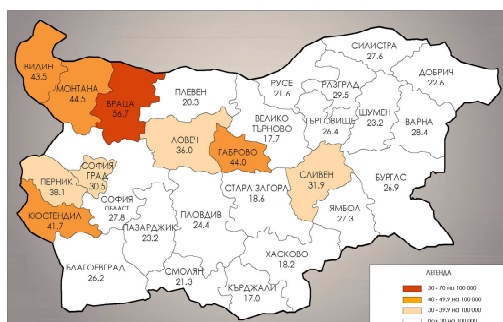
През последните пет години се наблюдава също тенденция за намаляване на новите случаи на туберкулоза с около 9% годишно. Запазва се високият относителен дял на пациентите с белодробна туберкулоза средно 73%. Процентът на пациентите с белодробна туберкулоза, които са културелно потвърдени, варира между 57% и 62%. От тях между 59% и 69% получават тест за лекарствена чувствителност.

Съотношението между мъже и жени за всички регистрирани случаи на туберкулоза през последните пет години се запазва 2:1. През 2011 г броят на регистрираните пациенти мъже е 1 608 или 67%. Относителният дял на децата на възраст 0-17 г. се запазва около 9-10% от всички случаи с туберкулоза.

Процентът на успешно излекуваните нови болни с бацилоотделяне бележи тенденция на увеличаване от 80,9% за пациентите, регистрирани през 2008 г., до 85,6% за пациентите, регистрирани през 2010 г.

Регистрираните случаи с мултирезистентна туберкулоза (MDR-TB), потвърдени от Националната референтна лаборатория по туберкулоза, представляват около 5%. Процентът на новите случаи без предшестващо лечение за туберкулоза варира от 1,7% до 2%, а на случаите с предшестващо лечение за туберкулоза - от 19% до 24%. След въвеждането през 2009 г. на доброволното консултиране и изследване за ХИВ в лечебните заведения за туберкулоза, се наблюдава увеличаване на процент на пациентите с туберкулоза изследвани за ХИВ от <7% през 2007 г. на 71% през 2011 г.

ЗАБОЛЯЕМОСТ ОТ ТУБЕРКУЛОЗА ПО ОБЛАСТИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2011 Г

средна заболяемост за страната - 27,6 на 100,000 по данни на НСИ

Глобални цели в контрола на туберкулозата

- 2000 г. – Цели на хилядолетието за развитие, приети от ООН
 - Глобална цел 6: Борба с ХИВ/СПИН, малария и други болести - до 2015 г. да се спре разпространението и да се намали заболяемостта от туберкулоза
- 2005 г. – 58-ма Световна здравна асамблея (Резолюция WHA 58.14)
 - Да се открият 70% от инфекциозните случаи с туберкулоза
 - Да се излекуват успешно 85% от откритите случаи
- 2006 г. – Партньорство за спиране на туберкулозата
 - До 2015 г. да се намали с 50% болестността и смъртността от туберкулоза (в сравнение с 1990 г.)
 - До 2050 г. да се елиминира туберкулозата (до <1 случай на един милион население)

Национален контекст и политическа подкрепа на национални политики и международни инициативи в областта на контрола на туберкулозата и MDR-TB в Република България

- 2003 г. – осигуряване на прилагането на DOTS стратегията в цялата страна
- 2007 г. – приемане на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България (2007-2011), разработена на базата на Стратегията на СЗО за спиране на туберкулозата и Глобалния план за спиране на туберкулозата (2006-2015)
- 2007 г. – приемане на Берлинската декларация на Европейския министърски форум на СЗО "Заедно срещу туберкулозата"
- 2007 г. – включване на България в Плана за спиране на туберкулозата в 18 държави с висок приоритет от Европейския регион на СЗО (2007-2015)
- 2008 г. – включване на България в Плана за действие за борба с туберкулозата в Европейския съюз
- 2008 г. – ревизиране на Целите на хилядолетието за развитие за България до 2015 г., включително за контрола на туберкулозата
- 2009 г. – определяне на България като една от 27-те страни с високо разпространение на мултирезистентна туберкулоза (MDR-TB) и свръхрезистентна туберкулоза (XDR-TB); Декларация от Пекин
- 2012 г. – приемане на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България (2012-2015)

Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2012-2015 г.

- Приета на 02.05.2012 г. с решение на Министерски съвет. Специфичните области на предоставяне на услуги и дейности са обособени в 9 оперативни цели:
- Оперативна цел 1:** Осигуряване на ефективно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата
- Оперативна цел 2:** Своевременна диагностика и контрол на туберкулозата
- Оперативна цел 3:** Успешно лечение на туберкулозата в България.
- Оперативна цел 4:** Успешно лечение на мултирезистентната и екстензивнорезистентната туберкулоза
- Оперативна цел 5:** Контрол на туберкулозата при децата
- Оперативна цел 6:** Намаляване на трансмисията на туберкулозата в местата за лишаване от свобода в България
- Оперативна цел 7:** Ограничаване разпространението на туберкулозата в ромската общност и групите в риск
- Оперативна цел 8:** Диагноза и лечение на лицата с патентна туберкулозна инфекция
- Оперативна цел 9:** Повишаване на осведомеността на широката общественост.

Групите в най-висок риск по отношение на заболяването в България са:

- Ромска общност
- Лица с наркотична зависимост
- Лица с алкохолна зависимост
- Бежанци и лица, търсещи убежище
- Мигранти
- Деца на улицата и млади хора в риск
- Хора, живеещи с ХИВ/СПИН

Нормативни документи, свързани с контрола на туберкулозата в България

- Закон за здравето
- Закон за лечебните заведения
- Наредба №34 на МЗ от 25 ноември 2005 г. за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на български граждани за заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване
- Наредба №21 на МЗ от 18 юли 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчитане на заразните болести
- Наредба №4 на МЗ от 25 януари 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Микробиология"
- Наредба №16 на МЗ от 4 юни 2010 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Пневмология и фтизиатрия"

Програми за контрол на туберкулозата, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария

Основната цел на Програма BUL-607-G02-T „Подобряване на контрола на туберкулозата в България“ (2007-2012) и Програма BUL-809-G03-T „Укрепване на Националната програма по туберкулоза в България“ (март 2010-февр. 2015) е да се намали бремето на туберкулозата в Република България. Тази цел се очаква да бъде достигната чрез: укрепване на инфраструктурата и развитие на капацитет; въвеждане на система за епидемиологичен надзор; изпълнение на ефективни стратегии за съвременна диагностика и качествено лечение; превенция, грижи и подкрепа сред групите с най-висок риск; изграждане на система за външна оценка на качеството на лабораторната диагностика; мониторинг и оценка на ситуацията и отговора по проблема, както и активно изпълнение на мултисекторен подход в националния отговор по проблема.

Програмите са разработени с оглед премахване на програмните и финансови несъответствия в Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България (2007-2011) и гарантирането на интегриран и балансиран мултисекторен подход в осъществяване на националния отговор, който обхваща (1) превенцията, (2) лечението, (3) грижите и подкрепата за хората, засегнати от болестта и (4) особена насоченост към бедните и уязвими групи.

Данни за напредъка в изпълнението на Програмите, финансирани от Глобалния фонд

В периода на изпълнение на Програмите, финансирани от Глобалния фонд, значително е укрепен капацитетът за контрол на туберкулозата на национално и регионално ниво чрез изпълнение на планираните дейности и постигане на следните резултати.

КОМПОНЕНТ 1. Осигуряване на ефикасно управление и координация на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата

С оглед изпълнението на един от ключовите индикатори по Програмите към Министерство на здравеопазването беше определена Дирекция „Управление на специализирани донорски програми“ като специализирана дирекция в структурата на Министерство на здравеопазването, която да отговаря за управлението, координацията, мониторинга и оценката на Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата.

Регулярно се актуализира националният регистър на пациентите с туберкулоза в съответствие с препоръките на СЗО и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC). Индивидуалните данни за всички регистрирани и съобщени случаи на туберкулоза се събират регулярно от 28-те регионални лечебни заведения за диагностика и лечение на туберкулозата, определени със Заповед на Министъра на здравеопазването, от лечебните заведения към Министерството на правосъдието и от Военно-медицинска академия към Министерството на отбраната.

Успешно функционира електронна информационна система за регистрация на пациенти с туберкулоза, въведена в 30 лечебни заведения за диагностика и лечение на туберкулоза, като всички лечебни заведения изпращат своевременно данни на тримесечна база съгласно изискванията на Националната програма и актуализираната Наредба № 21 от 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести. Компютърната информационна система по туберкулоза има няколко основни модула, които включват:

- Регистър на пациентите с туберкулоза;
- Регистър на suspectните за туберкулозата;
- Регистър на контактните лица;
- Лабораторни резултати;
- Списък на здравни заведения и лаборатории в цялата страна.

В рамките на Компонент 1 и Компонент 2 са разработени и утвърдени със заповед на Министъра на здравеопазването общо седем методически указания за различни аспекти от контрола на туберкулозата:

1. Методично указание за микробиологична диагностика и лечение на туберкулозата;
2. Методично указание за ранна диагностика и поведение при туберкулоза за лекари от лечебни заведения за първична извънболнична помощ;
3. Методично указание за контрол на туберкулозата в местата за лишаване от свобода;
4. Методично указание за контрол на туберкулозата в лечебните заведения;
5. Методично указание за терапевтично поведение при резистентна туберкулоза;
6. Методическо указание за провеждане на консултиране и изследване за ХИВ тестване в лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза;
7. Методическо указание за насочване, диагноза, проследяване и лечение на лицата с латентна туберкулозна инфекция.

Методически указания за контрол на туберкулозата

През 2010 г. стартира успешно първото за България национално представително проучване на резистентността към противотуберкулозни лекарствени продукти. През м. ноември 2011 г. приключи валидирането на данните от пробите, изработени в Супранационалната лаборатория в Милано, Италия и бе изготвен подробен доклад за резултатите от проучването.

КОМПОНЕНТ 2. Повишаване на ефективността на диагностиката и лечението на туберкулозата в България

Организация на дейностите

От 2007 г. за контрола на туберкулозата на регионално равнище отговарят 29 областни лечебни заведения, утвърдени от Министъра на здравеопазването. Към 2012 г. те включват 16 специализирани болници за активно лечение на белодробни болести; 12 областни многопрофилни болници за активно лечение и един медицински център по пневмофтизиатрични заболявания.

- 28 областни DOTS мениджъри отговарят за координация на дейностите по контрола на туберкулозата на регионално ниво;

- Общо 97 патронажни сестри участват в наблюдаване на лечението на пациентите в продължителната фаза, обхващане на контактните им и на суспектните за туберкулоза, и съвместни дейности с неправителствените организации, работещи с рисковите групи;

- През 2009 и 2010 г. в сътрудничество с медицинските университети в София, Пловдив, Варна, и Плевен са обучени 494 общопрактикуващи лекари с оглед подобряване на ранното откриване на случаите и насочване към специалисти;

- През 2011 г. са проведени 4 седмици на „Отворените врати“ (през март, юни, септември и декември) в лечебните заведения по туберкулоза, като са обхванати 19 048 лица, от които 12 528 са консултирани и прегледани от лекар. Диагностицирани са 215 лица с активна туберкулоза и 705 лица са насочени за химиопрофилактика;

- През 2012 г. (до 30.06.2012 г.) са проведени 3 седмици на „Отворените врати“ (м. март, април и юни 2012 г.) в лечебните заведения по туберкулоза, като са обхванати 6 685 лица, от които 4 237 са консултирани и прегледани от лекар. Диагностицирани са 92 лица с активна туберкулоза и 186 лица са насочени за химиопрофилактика;

- През 2010 г. всички 50 пациенти с мултирезистентна туберкулоза от първата кохорта бяха включени на лечение, а през 2011 г. всички 55 пациента от втората кохорта. През 2012 г. стартира трета кохорта от 60 пациенти с MDR-TB, като към 30.09.2012 г. са включени 33 пациенти. Необходимите противотуберкулозни лекарства от втори ред се доставят чрез Комитета „Зелена светлина“ (GLC) към СЗО.

Обсъждане на пациенти с MDR-TB в СБАЛББ-Габрово по време на GLC мониторинг мисия в България, осъществена от д-р М. Данилович и д-р А. Голубков, експерти на СЗО, през м. октомври 2009 г.

- Ежемесечно се осъществява мониторинг на режимите на лечение на пациентите в сектора за лечение на мултирезистентна туберкулоза в Специализираната болница за активно лечение на белодробни болести в Габрово от създадена Експертна комисия.

- Разработена е и одобрена със заповед на Министър на здравеопазването Процедура за разпределение, отчетност и контрол за предоставяне на ваучери за храна за пациенти с мултирезистентна туберкулоза и хора от уязвимите групи. Съгласно одобрената процедура са осигурени ваучери за храна за всички пациенти с мултирезистентна туберкулоза, както в интензивната фаза, така и в продължителната фаза на лечение. За периода 01 януари 2010 - 30 юни 2012 г. са

отпуснати ваучери за храна за пациенти с мултирезистентна туберкулоза в размер на 144 735 лева, за деца в интензивната фаза на лечение – 28 560 лева, за пациенти в продължителна фаза от рискови групи, в това число и деца – 89 390 лева.

Микробиологична диагностика на туберкулозата, Национална референтна лаборатория по туберкулоза към НЦЗПБ

- С подкрепата на Програмите, финансирани от Глобалния фонд, през 2009 г. беше укрепена и надградена система за външна оценка на качеството на лабораторната диагностика на туберкулозата, провеждана от Националната референтна лаборатория по туберкулоза към НЦЗПБ, в съответствие с международните стандарти. Всяка година всички 35 държавни лаборатории в страната, които извършват диагностика на туберкулозата, преминават (1) панелно изпитване за микроскопски изследвания два пъти в годината; (2) оценка на място един път в годината и (3) съляпо препрочитане на препарати един път в годината. През м. ноември 2010 г. беше успешно стартирана системата за външна оценка на качеството на културелните изследвания (сертифицирани са 25 лаборатории) и изследванията за лекарствена чувствителност (сертифицирани са 3 лаборатории).

- През 2010 и 2011 г. Националната референтна лаборатория по туберкулоза беше сертифицирана за добро представяне във външния контрол на качеството, организиран и проведен от Супранационалната лаборатория на СЗО в Италия, за тестване за лекарствена чувствителност към първи и втори ред противотуберкулозни лекарствени продукти.

Подобряване на инфраструктурата

През 2011 г. приключиха ремонтите на пневмофтизиатричното отделение при СБАЛПФЗ - Варна ЕООД, на отделението по пневмология и фтизиатрия в МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ АД - гр. Монтана, както и на Сектора за деца с открити форми на белодробна туберкулоза с бацилоотделяне към Клиника по детска пневмология и фтизиатрия при СБАЛББ „Св. София“ ЕАД.

Пациенти в Клиника по детска пневмология и фтизиатрия към СБАЛББ „Св. София“ - гр. София

През 2011 г. приключи ремонтът на сектора за пациенти с мултирезистентна туберкулоза в СБАЛББ – Габрово, като са внедрени всички мерки за инфекциозен контрол, а през 2012 г. и на Сектора за палиативни грижи.

През 2012 г. приключиха ремонтът на сектора за лечение на туберкулоза в МБАЛ - Добрич АД; туберкулозния сектор към пневмофтизиатричното отделение и микробиологичната лаборатория в МБАЛ „Д-р Никола Василиев“ АД - гр. Кюстендил; отделението за лечение на психично болни мъже и жени с активна форма на туберкулоза в Държавната психиатрична болница - с. Карвуна; отделение по белодробни болести и фтизиатрия във СБАЛПС – Ловеч.

Приключиха дейностите по проектиране, доставка и монтаж на вентилационна система за лабораторията в СБАЛББ „Св. София“ – гр. София и в лабораторията в УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ ЕАД – гр. Плевен.

До края на 2012 г. предстои да приключи реновирането и оборудването на новата сграда на Националната референтна лаборатория по туберкулоза към Националния център по

заразни и паразитни болести.

Медицинска сестра и пациент в реновираното отделение по туберкулоза в МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“, гр. Монтана

КОМПОНЕНТ 3. Намалване на разпространението на туберкулозата в местата за лишаване от свобода:

Благодарение на доброто сътрудничество между Министерството на здравеопазването и Министерството на правосъдието, както и между регионалните лечебни заведения по туберкулоза и местата за лишаване от свобода, се засилва активното издирване на случаи с туберкулоза сред една от най-рисковите групи.

- В медицинските центрове в системата на правосъдието в рамките на Програмите са изградени 15 самостоятелни стаи за вземане на бронхиален секрет за изследване – по една в 13-те затвора и в 2-те болници за лечение на лица лишени от свобода в София и Ловеч. Изграждането на отделни стаи за вземане на храчки е директно свързано с постигането на добри резултати по отношение на броя лица лишени от свобода, на които е взет материал за изследване на храчка.

- Всички 13 затвора и 2-те болници за активно лечение на лица, лишени от свобода, изпращат данни на всяко тримесечие за изпълнението на дейностите по Програмите, финансирани от Глобалния фонд към Министерството на здравеопазването и Структура за управление на Програмите. Медицинските центрове към затворите изпращат данни за скринингови дейности, а СБАЛПС Ловеч предоставя индивидуални данни за всички пациенти с туберкулоза, лекувани в системата на правосъдието и изхода от лечението им, които се включват в националния регистър за туберкулоза.

- През 2011 г. общо 8 984 лица лишени от свобода са били скринирани за туберкулоза чрез анкета, туберкулинов кожен тест на Манту или рентгенологично изследване, което представлява 92% от средно годишния брой лица лишени от свобода. От тях 1 023 са получили микроскопско изследване, което е почти 10 пъти повече в сравнение с 2007 г. преди да стартира Програмата. Със средства от Глобалния фонд е осигурено тясното взаимодействие между медицинските специалисти от службите към затворите и областните DOTS

мениджъри, за да се гарантира, че пробите за микроскопско изследване, взети в системата за лишаване от свобода, се обработват своевременно и качествено в лабораториите на лечебните заведения по туберкулоза;

- С оглед пълен обхват на дейностите по активно издирване на случаи в затворите, със средства по Програмата бяха проведени профилактични флуорографски прегледи в затворите в България. Дейностите бяха организирани и проведени от три регионални лечебни заведения за диагностика и контрол на туберкулозата в системата на здравеопазването. В резултат на това, в периода 01.10.2011-29.02.2012 г. са обхванати общо 7 813 лица, от които 7 163 лишени от свобода и 650 персонал на местата за лишаване от свобода. Като съмнителни за туберкулоза са оценени 225 лица, а с активна туберкулоза са открити 27 лишени от свобода, които своевременно са постъпили за лечение в отделението по белодробни болести и фтизиатрия към Специализираната болница за лечение на лица лишени от свобода при Затвора Ловеч.

КОМПОНЕНТ 4. Подобряване на достъпа до превенция и лечение на туберкулозата за групите във висок риск – бежанци и лица, търсещи убежище, имигранти, младежи в риск, инжекционно употребяващи наркотици, лица с алкохолна зависимост:

Към 30.06.2012 г. общо 13 неправителствени организации изпълняват дейности по Компонент 4 на Програма „Подобряване на контрола на туберкулозата в България“, като работят с лица със зависимости (алкохолна зависимост и лица употребяващи инжекционно наркотици), деца на улицата и лица търсещи убежище в следните общини-областни центрове:

Сред лица, употребяващи наркотици – София, Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Перник, Кюстендил, Пазарджик, Благоевград и Русе;

Сред бежанци и лица търсещи убежище – в София град;

Сред деца на улицата – в София град и гр. Пловдив.

С оглед разширяване на географския обхват в рамките на Програма „Укрепване на изпълнението на Националната програма по туберкулоза в България“ към 30.06.2012 г. са сключени договори за изпълнение на дейности от неправителствени организации в 8 региона:

Сред мигранти – в Благоевград, Бургас, Варна, София град, Нова Загора, Пловдив;

Сред младежи в риск – в Бургас, Варна, Стара Загора, Пазарджик.

Над 100 представители от екипите на неправителствените организации участват и изпълняват дейности по превенция и контрол на туберкулозата сред уязвими групи.

В периода 01.01.-31.12.2011 г. са постигнати следните резултати по ключови индикатори чрез работа на терен сред групите в риск по Компонент 4:

- Общо 7 314 лица са скринирани за риска от туберкулоза с анкета.
- Общо 4 267 лица са получили медицинско изследване.
- Общо 20 799 контакта с клиенти са осъществени за предоставяне на услуги, включително образователни дейности и индивидуално консултиране;
- Общо 2 732 лица във висок риск от туберкулозна инфекция са насочени и/или придружени до лечебните заведения.

В периода 01.01.- 30.06.2012 г. са постигнати следните резултати по ключови индикатори чрез работа на терен:

- Общо 3 855 лица са скринирани за риска от туберкулоза с анкета.
- Общо 2 253 лица, оценени като в риск от туберкулоза, са получили медицинско изследване.
- Общо 6 434 клиента са достигнати с услуги, включително образователни дейности и индивидуално консултиране.
- Общо 1 150 лица във висок риск от туберкулозна инфекция са насочени и/или придружени до лечебните заведения;
- Разпространени са над 6 819 здравно-образователни и информационни материали.

КОМПОНЕНТ 5. Разширяване на обхвата на ефикасни грижи за превенция и контрол на туберкулозата в ромска общност:

Общо 13 неправителствени организации изпълняват дейности по Компонент 5 на Програма „Подобряване на контрола на туберкулозата в България“, като работят с ромска общност в следните 13 региона: София, Монтана, Видин, Враца, Бургас, Кюстендил, Хасково, Стара Загора, Варна, Добрич, Пловдив и Пазарджик. С оглед разширяване на географския обхват, в рамките на Програма „Укрепване на изпълнението на Националната програма по туберкулоза в България“ към 30.06.2012 г., са сключени договори за изпълнение на дейности от неправителствени организации сред ромска общност в 16 региона: Благоевград, Велико Търново, Габрово, Ловеч, Перник, Разград, Русе, София град, София област, Шумен, Ямбол, Търговище, Кърджали, Смолян, Плевен, Силистра. Над 140 представители от 28-те неправителствени организации изпълняват дейности по превенция и контрол на туберкулозата сред ромска общност.

В периода 01.01.-31.12.2011 г. са постигнати следните резултати по ключови индикатори чрез работа на терен в ромска общност:

- Общо 20 272 лица са скринирани за риска от туберкулоза с анкета.
- Общо 6 396 лица са получили медицинско изследване.
- 4 529 лица във висок риск от туберкулозна инфекция са насочени и/или придружени до лечебните заведения
- Общо 44 385 контакта с клиенти са осъществени за предоставяне на услуги, включително образователни дейности и индивидуално консултиране.

В периода 01.01.-30.06.2012 г. са постигнати следните резултати по ключови индикатори чрез работа на терен в ромска общност:

- Общо 10 708 лица са скринирани за риска от туберкулоза с анкета.
- Общо 3 522 лица са получили медицинско изследване (изследване на хранка, туберкулинов кожен тест на Манту или рентгенографско изследване).
- 1 827 лица във висок риск от туберкулозна инфекция са насочени и/или придружени до лечебните заведения
- Общо 19 457 клиента са достигнати с услуги, включително образователни дейности и индивидуално консултиране.
- Разпространени са над 21 218 здравно-образователни и информационни материали.

Програмата извършва дейности, които целят изграждане на капацитет за прилагане на специфични услуги сред групите в най-висок риск. Сътрудниците на терен от НПО са регулярно обучавани съвместно с патронажните сестри за това как да си сътрудничат в:

- скрининга за риска от туберкулозна инфекция чрез специално разработена анкета;
- консултиране, насочване и придружаване на хората, които са в риск от заразяване с туберкулоза към лечебни заведения за преглед от медицински специалист;
- издирване на контактните на лица с туберкулоза, консултиране и мотивиране за придържане към химиопрофилактиката при лица с латентна туберкулозна инфекция и при пациентите в продължителна фаза на активна туберкулоза.

На всички лица с активна туберкулоза от групите в риск е предложено безплатно лечение с противотуберкулозни лекарства от първи ред, а другите разходи, свързани с лечението, включително диагностични процедури, лекарствата и болничния престой, се покриват от бюджета на Министерство на здравеопазването.

Програма “Подобряване на контрола на туберкулозата” и Програма “Укрепване на Националната програма по туберкулоза”, финансирани от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария

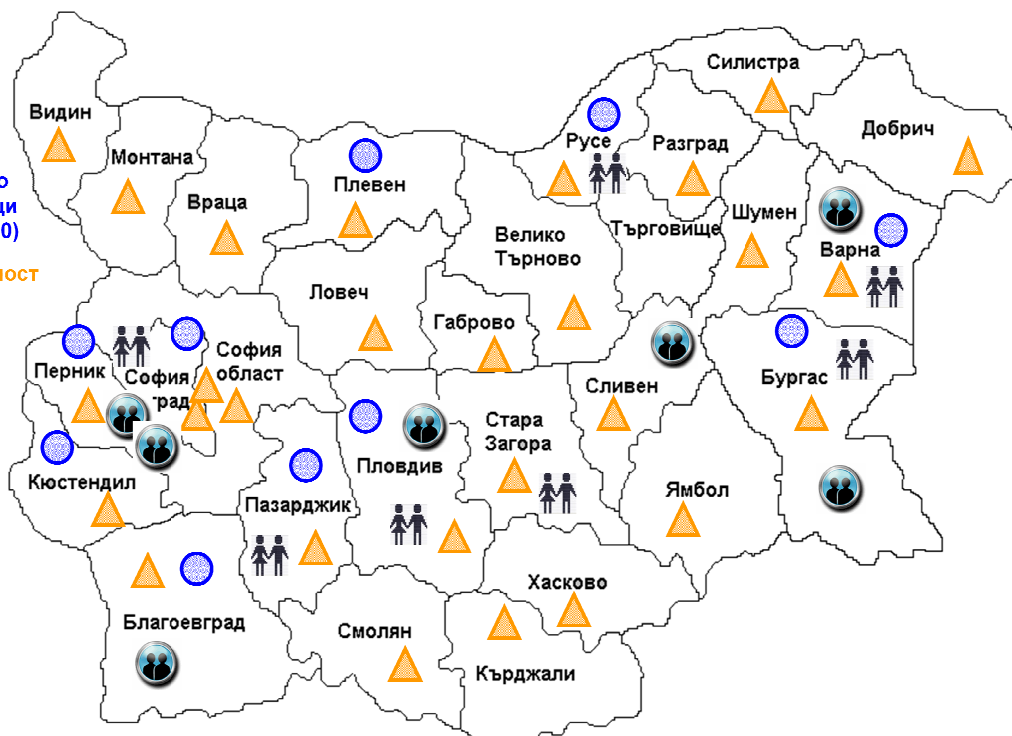
Дейности, подкрепяни от НПО сред:

 Инжекционно употребяващи наркотици (10)

 Ромска общност (29)

 Деца на улицата и младежи в риск (7)

 Бежанци и търсещи убежище, мигранти (7)

Източник: Структура за управление на програми, финансирани от Глобалния фонд, 2011г.